

Brüssel, 28. oktoober 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0341(COD)

14125/22
ADD 2

EF 324
ECOFIN 1104
CODEC 1615
IA 168

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. oktoober 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 547 final
Teema:	Mõju hindamise aruande kommenteeritud kokkuvõte Lisatud dokumendile: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 eurodes välgkreeditkorralduste osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 547 final.

Lisatud: SWD(2022) 547 final

Brüssel, 26.10.2022
SWD(2022) 547 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 eurodes
välkkreeditkorralduste osas

{COM(2022) 546 final} - {SEC(2022) 546 final} - {SWD(2022) 546 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhindang komisjoni ettepaneku kohta võtta vastu määrus eurodes välkkreeditkorralduste kohta
A. Vajadus meetmete järele
Mis on probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
Probleem on eurovälkmaksete (st krediidikorraldused, mille alusel raha laekub makse saajale kuni kümne sekundi jooksul alates sellest, kui maksja teeb vastava korralduse) aeglane kasutuselevõtt. Hoolimata ühtsete eeskirjade (skeem) ja eurovälkmaksete taristu olemasolust juba 2017. aastast, osutavad seda teenust vaid umbes kaks kolmandikku ELi makseteenuse pakkujatest ja välkmaksed moodustavad Elis ainult ligikaudu 11 % kõigist eurodes krediidikorraldustest. Selline vähene kasutuselevõtt on probleem, sest seetõttu jääb saamata tõhususe paranemisest saadav kasu ja maksevahendite valik on suhtluspunktis piiratud. Probleemi põhjused on makseteenuse pakkujate ebapiisavad stiimulid eurovälkmakseid pakkuda ja seonduvad võrgu välismõjud; välkmaksete peletavad tehingutasud maksjatele; sanktsioonide sõelumise käigus saadud valetulemuste tõttu tagasilükatud välkmaksete suur osakaal ning maksja hirm, et välkmaksed võidakse suunata pettuse teel või ekslikult valesti.
Mida tahetakse saavutada?
Eesmärk on märkimisväärselt suurendada välkmaksete kasutamist, et enamik eurodes krediidikorraldustest toimuks kohe. See saavutatakse, kui eurovälkmaksed tehakse kättesaadavaks kõigile euroala asjaomastele makseteenuse pakkujatele, kõrvaldatakse välkmaksete kõrgemate tasudega kaasnev negatiivne mõju ning vähendatakse välkmaksete ebaõnnestumist sanktsioonide sõelumisel saadud valepositiivsete tulemuste tõttu, samuti hajutatakse tarbijate kartusi seoses välkmaksetega seotud pettuste ja vigadega, pakkudes vahendeid nende vähendamiseks. Algatus peaks parandama jaemakseturu tõhusust ning andma ELi kodanikele ja ettevõtjatele välkmaksetest tulenevat kasu. Samuti peaks see hõlbustama piiriülest kaubandust ELis, tõhustama ühtse turu integratsiooni ning toetama Euroopa majanduse taastumist.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiiaarsus)?
Võttes arvesse võrgumõju, piirab see, et paljud makseteenuse pakkujad ei osuta eurovälkmaksete teenust, piiriüleste eurovälkmaksete tõhusat kasutuselevõttu. Välkmaksete kasutamise mahajäämust mitmes liikmesriigis ei ole võimalik lahendada riiklikul tasandil. Algatusega edendatakse olemasolevat ühtset euromaksete piirkonda (SEPA) ja muudetakse SEPA määrust.
B. Lahendused
Millised on poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on määratletud eelistatud poliitikavariant? Kui ei, siis miks?
Eelistatud variant on kombinatsioon järgmisest: kõigi asjaomaste makseteenuse pakkujate kohustus pakkuda eurovälkmakseid; nõue, et välkmaksete ja mittekoheste krediidikorralduste tasud peavad olema vähemalt võrdsed; välkmaksetega seoses sanktsioonide sõelumise eeskirjade ühtlustamine, mis põhineb klientide nimekirjade sagedasel (vähemalt igapäevasel) ajakohastamisel sanktsioonide nimekirja alusel (seda sanktsioonide sõelumise tõhusust vähendamata), ning makseteenuse pakkujate kohustus pakkuda IBANi ja saaja nime vastavuse kontrolli teenust, et vähendada vigu ja pettusi välkmaksete puhul. Tagasilükatud variandid hõlmavad lähteolukorda ja sekkuvamaid võimalusi, nagu mittekoheste krediidikorralduste järkjärguline kaotamine ja välkmaksete tasuta pakkumise nõudmine.
Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?
Tarbijaorganisatsioonid pooldavad tugevalt välkmaksete algatust, mis kohustab makseteenuse pakkujaid pakkuma välkmakseid sama tasu eest kui tavapärased krediidikorraldused, ja eelistavad ulatuslikumaid võimalusi kui need, mis on valitud tarbijakaitse seisukohast (sealhulgas välkmaksete tagasimakseõigused). Kaubandus- ja ärisektorid, sealhulgas VKEd, toetavad väga välkmakseid, mis nende arvates võivad pakkuda

rohkem valikuvõimalusi ja seega vähendada maksete tegemise ja vastuvõtmise kulusid eelkõige suhtluspunktides. Makseteenuse pakkujate arvamus sõltub nende praegusest olukorrast ja eelkõige sellest, kas nad juba pakuvad maksjatele eurovälkmakseid ja seda millise tasuga: need, kes juba pakuvad eurovälkmakseid ilma lisatasuta, on toetavad, samas kui need, kes eurovälkmakseid ei paku või teevad seda ainult kõrgema tasu eest, eelistavad vabatahtlikku lähenemisviisi. Kõik makseteenuse pakkujad toetavad väga sanktsioonide sõelumise ühtlustatud eeskirju. Liikmesriigid on üldiselt toetavad.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Suuremast likviidsusest ja rahavoogudest saavad suurt kasu kõik krediidikorralduste saajad, sealhulgas tarbijad, kauplejad, firmad ja haldusasutused, sealhulgas maksuhaldurid. See suurendab märkimisväärselt majanduslikku tasuvust nii makro- kui ka mikrotasandil. Praegu on maksesüsteemides igal ajahetkel liikumas miljardeid eurosid, mis ei ole tarbimiseks ega investeringuteks kättesaadavad. Välkmaksete laialdasem kasutamine soodustab ka uute makselahenduste väljatöötamist, et võimaldada nende kasutamist kaupade ja teenuste ostmiseks suhtluspunktis, eelkõige piiriüleselt, millega laieneb makseviiside valik ja vähenevad kauplejate kulud, mis muidu võidaks üle kanda tarbijatele. Uus sanktsioonide sõelumise viis annab makseteenuse pakkujatele märkimisväärselt kulude kokkuhoidu, mis suures osas kompenseerib makseteenuse pakkujate kulud paketi muude komponentide puhul.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Enamikul makseteenuse pakkujatel on olulised, kuid proportsionaalsed ühekordsed rakenduskulud, mis on seotud IBANi ja makse saaja nime vastavuse kontrolli teenuse pakkumisega ning välkmaksete pakkumisega nende makseteenuse pakkujate puhul, kes seda seni ei ole teinud. Makseteenuse pakkujate jooksvad kulud peaksid olema väikesed. Üldiselt peaks makseteenuse pakkujate jaoks olema kulude mõju aja jooksul neutraalne, võttes arvesse sanktsioonide sõelumisel saadavat kokkuhoidu, pettuste ja vigade järelkontrolliks kuluvat lühemat aega ja jõupingutusi, sularaha ja tšekkide käitlemisega seotud kulude vähenemist ning väljavaadet konkureerida tõhusamalt suhtluspunktide turul ja pakkuda innovaatilisi välkmaksetel põhinevaid suhtluspunktide lahendusi, sealhulgas piiriüleste maksete puhul.

Milline on mõju VKEdel ja konkurentsivõimele?

Makseteenuse pakkujatest VKEdel on välkmaksete pakkumisel väiksemad kulud kui suurematel makseteenuse pakkujatel. VKEd, kes on maksete ärikasutajad (äriühingud), peaksid saama kasu paremast rahavoost, ilma et sellega kaasneks märkimisväärsed kohandamiskulud. VKEd, kes on kauplejad, võivad saavad kasu, mis tuleneb suuremast konkurentsist suhtluspunktis. Välkmaksed peaksid muutma ELi majanduse üldiselt rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisemaks. Suurem makseviiside valik suhtluspunktis peaks vähendama ELi sõltuvust rahvusvahelistest kaardisüsteemidest ja suurtest tehnoloogiafirmadest selles valdkonnas.

Kas on ette näha märkimisväärsed mõju riigieelarvetele ja haldusasutustele?

Liikmesriikide eelarvetele ja haldusasutustele märkimisväärsed kulusid ei teki. Haldusasutused saavad maksesüsteemide kasutajatena kasu, mis seisneb tulude kiiremas laekumises, sealhulgas maksude kogumises ja maksudest kõrvalehoidumise vähendamises.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Kavandatav teenus, millega kontrollitakse saaja nime ja IBANi kokkulangevust, aitab eeldatavasti vähendada välkmaksetega seotud pettuste taset ning makseteenuse pakkujad võivad seda pakkuda ka muud liiki krediidikorralduste puhul.

Kuidas saavutatakse proportsionaalsus?

Proportsionaalsus saavutatakse eelkõige sellega, et välkmaksete pakkumise kohustusest jäetakse välja need

makseteenuse pakkujad, kes ei paku klientidele makseteenuseid või kellel ei pruugi olla otsest juurdepääsu maksesüsteemidele ja kelle jaoks võib välkmaksete pakkumine olla keerulisem või kallim. Teiseks nähakse ette ka järkjärgulised tähtajad seoses välkmaksete vastuvõtmise ja saatmise teenustega ning makseteenuse pakkujatega nii euroalal kui ka väljaspool seda.

D. Järeelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Välkmaksete kasutuselevõttu ja eri nõuete kohaldamist makseteenuse pakkujate poolt hinnatakse sobival ajal pärast erinevate rakendamistähtaegade möödumist kooskõlas Euroopa Komisjoni parima hindamistavaga.